

روزنامه همدلی

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
سه شنبه ۲۶ مهر ۱۴۰۱_ ۲۱ ربیع الاول ۱۴۴۴_ ۱۸ اکتبر ۲۰۲۲_ شماره ۲۰۴۱_ سال هفتم
۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان - ضربرب کیفی ۶۷۴
hamdelidaily.ir hamdeli@gmail.com newspaper.hamdeli
سردبیر: فضل‌الله یاری
چاپ: صمیم ۴۴۵۳۳۷۲۵-۰۲۱
نشانی: تهران- میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی- کوچه مهر- پلاک ۶- طبقه اول- واحد ۳
تلفکس: ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۵-۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۱

تازه‌نگی

ویکتوریا دانشور، در ۹۵سالگی از دنیا رفت
در گذشت آخرین بازمانده «دانشور»ها

محمدحسین دانایی، برادرزاده جلال آل احمد با اعلام درگذشت ویکتوریا، خواهر سیمین دانشور گفت: «ویکی خانم»، شب پنجشنبه ۲۱مهرماه از دنیا رفتند. ویکتوریا دانشور از اولین همراه به علت کهولت سن در سی‌وی بستی بود و به گفته پرستارش تنها قلب او به وسیله دستگاه کار می‌کرد. او تنها بازمانده دانشورها بود، در خرداد ۱۳۰۵ به دنیا آمد، پنج سال از سیمین دانشور کوچک‌تر بود. او بعد از درگذشت سیمین مدتی در خانه این داستان‌نویس که حالا خانه موزه شده است، زندگی می‌کرد. ویکتوریا دانشور در گفت‌وگویی درباره خاطرات خود با خواهرش گفته بود: «ما کودکی خیلی خوبی داشتیم. پدر و مادرمان خیلی روشنفکر بودند. توی حیاطمان یک حوض بود که با خانم سیمین توی آن شنا می‌کردیم. نان ریز می‌کردیم و می‌دادیم به ماهی‌ها. من پنج سال از خانم سیمین کوچک‌تر بودم، اما با او خیلی ایام بودم. او هر جا می‌رفت، مرا با خودش می‌برد. حتی بعدها وقتی با جلال آل احمد می‌رفتند دماوند، من هم با آن‌ها می‌رفتم. ما شش خواهر و برادر بودیم که همه فوت شده‌اند و فقط من مانده‌ام. در زمان کودکی هر وقت میهمان می‌آمد، سیمین شعرهای مختلفی می‌خواند و من ویولون می‌زدم. پشت پرده قایم می‌شدم، به پدرم می‌گفتم، بابا بگو من هم بیایم و ساز بزنم. بعد قرقر ویولون می‌زدم.» ویکتوریا دانشور همچنین درباره علاقه سیمین به ادبیات و شعر گفت: «خانم سیمین حافظه خیلی خوبی داشت. شعری از حافظ را یک بار که می‌خواند، حفظ می‌شد. سعدی را هم حفظ

فوت‌نگار

هند و عربستان گزینه نهایی AFC شدند

حذف ایران از فهرست میزبانی جام ملت‌های ۲۰۲۷

کنفدراسیون فوتبال آسیا دو کشور هند و عربستان را به عنوان گزینه‌های میزبانی جام ملت‌های ۲۰۲۷ آسیا معرفی کرد. روز گذشته و پس از اعلام میزبانی قطر در جام ملت‌های ۲۰۲۳ آسیا، شیخ سلمان در خصوص جام ملت‌های ۲۰۲۷ نیز اظهارنظر کرد و به صورت رسمی، دو گزینه نهایی ای اف سی برای دوره بعدی را معرفی کرد. بر این اساس دو فدراسیون فوتبال هند و عربستان به عنوان گزینه نهایی معرفی شدند که به گفته شیخ سلمان «مونه کاملی» از یک کشور میزبان هستند. این در حالی است که پیش‌تر ایران یکی میزبانی این رقابت‌ها اعلام آمادگی کرده و حتی جزئیات اطلاعات ورزشگاه‌های خود را هم در اختیار ای اف سی قرار داده بود تا مسئولان این نهاد برای بررسی بیشتر راهی شهرهای ایران شوند اما در نهایت، فدراسیون فوتبال ایران در بین گزینه‌های نهایی قرار نگرفت. بر اساس اعلام و سبایت کنفدراسیون فوتبال آسیا، ایران ۱۱۳اکتبر (هفته گذشته) انصراف خود از میزبانی جام ملت‌ها را اعلام کرد که احتمالاً این

تأیید تاریخچه

روز ترور لیاقت علی‌خان؛ نخست‌وزیر پاکستان

لیاقت علی‌خان نخست وزیر و وزیر دفاع وقت پاکستان ۱۸اکتبر در سال ۱۹۵۱ «شهید ملت» اعلام شد. وی که پس از درگذشت محمدعلی جناح رهبری حزب مسلم لیگ را به دست گرفته بود، ۱۶اکتبر ۱۹۵۱ (۲۴مهرماه ۱۳۳۰) در یک اجتماع این حزب در باغ ملی راولپندی به دست یک افغان تبار (پشتون) به نام «سعد اکبر نیرک» هدف دو گلوله قرار گرفت و کشته شد. وی به همان گونه و در همانجا ترور شده بود که ۵۶سال بعد (۲۷دسامبر ۲۰۰۷) بی نظیر بوتو کشته شد (در باغ ملی راولپندی و در اجتماع گروهی از هوادارانش.) این باغ بعد از قتل لیاقت علی‌خان، به پارک لیاقت علی‌خان تغییر نام یافته است. او نخستین رئیس دولت پاکستان متولد هند و فارغ‌التحصیل دانشگاه اسکسفورد انگلستان و یک انگلوفیل بود. وی که فرزند یک نواب (زمین دار) پنجابی بود و عنوان «نواب‌زاده» داشت در تقسیم هندوستان به دو کشور هند و پاکستان در سال ۱۹۴۷، نقش اساسی داشت که نحوه تقسیم و روش این کار، یک مسئله جهانی به وجود آورده است. لیاقت علی‌خان از دهه ۱۹۳۰ از فعالان «مسلم لیگ همه هند» بود که برای تجزیه هندوستان تلاش می‌کرد. وی فردی ضدکمونیست بود و در طول حکومت خود نه تنها از سرکوب حزب کمونیست پاکستان خودداری نکرد، بلکه -به رغم دعوت- به شوروی هم سفر نکرد. طرح کوچاندن مسلمانان هند به پاکستان که خالی از دشواری و مسئله‌سازی نبود از لیاقت علی‌خان بود. پشتون‌ها بیا وی که بر «خط سال ۱۸۹۳دوران» دورند» صحنه گذاره و نیمی از

(منبع: روزنامک)

یادداشت

جیانگکیر ایزدپناه

فعال اجتماعی

ما به وفور با نظرها و افکار نامتناسب و ناسازگار با جامعه نوین ایران روبرویم. اظهارنظرهایی نظیر جریمه اسنب و خودروهایی که بانوان بدحجاب را به ماشین خود راه می‌دهند، گفته‌هایی که شعار زن، زندگی آزادی را زن، زندگی، هرزگی می‌نامند، تصمیمی که دانش‌آموزان معترض را روانه کانون اصلاح و تربیت می‌کند، افکاری که هر اعتراض و انتقاد را توطئه و اغتشاش جلوه می‌دهد؛ اظهارنظرهایی به اصطلاح کارشناسانه نامربوط و پرخاشگرانه رایج در صداوسیما و صدها اظهارنظر ناپسند و غیرمعتول دیگر که در جامعه رواج دارد. جای بسی تامل است که این نابهنجارگویی در بین دست‌اندرکاران مدیریتت جامعه و تابعین آن‌ها چشم‌گیر است و ترغیب هم می‌شود. برآستی علت رواج و ترغیب این اظهارنظرهای متضاد با خواست و افکار عمومی در چیست؟ چرا نه تنها منع و بی‌گردی برای صاحبان این افکار توهین‌آمیز وجود ندارد؛ بلکه یکه تاز میدانند و صاحب تربون. چه روندی در جامعه باعث به وجود آمدن و سیر و شکل‌گیری این افکار چه سیاست و اعمالی زمینه را برای چنان ناهنجاری نظری و عملی آماده کرده است؟ واقعیت این است که این افکار نفاق‌انگیز و مخرب، خلق‌الساعه نبوده و نیست. بر پایه آموزه‌ها و افکار مطلق‌اندیش و انحصارگرا و سیاست و راه‌کارهایی شکل گرفته که شاگردان و پیروان خاص خود را تربیت و روانه جامعه کرده و مسورد حمایت هم قرار داده و خیلی از ریاکاری‌ها، فسادها و اختلاس‌ها و رانت‌خواری‌ها در سایه و لوای همین افکار شکل گرفته است.

ریاکاران دغل‌بازهم پیراهن دروغین این آموزه‌ها را پوشیده اند و در راستای همین تربیت و افکار ظاهرسازی کردند و شعار سر دادند و به مخالفان اتهام زدند تا با فرآغ بال خانهای اجاره کردند و رفتند سر زندگی‌شان.»

مشاور

مجسمه شاپور اول چگونه سر پا شد؟

مجسمه شاهپور اول ساسانی به ارتفاع ۷۰متر با وزن تقریبی ۳۰تن مربوط به دوره ساسانی (۲۲۴-۶۵۲) در ورودی غاری به همین نام (غار شاهپور) و در یکی از رشته‌کوه‌های زاگرس در ۶کیلومتری شهر تاریخی بیشاپور، از اولین شهرهای مستطیل شکل قرار داشته، که در ۲۵کیلومتری شهر کازرون واقع شده است. این غار در دو سوم بالایی کوه، در ارتفاع ۸۰۰متری قرار گرفته و راه دسترسی به آن از مسیر پریچ و خم به طول تقریبی ۲۸۰۰متر در کوه تسطیح شده و برای دستیابی به مجسمه و غار

بین الی ۲ ساعت زمان نیاز است. مجسمه ماعظمت شاهپور اول ساسانی (دومین پادشاه سلسله ساسانیان) سسال‌های طولانی و احتمالاً بر اثر عوامل طبیعیا روی زمین افتاده بود که در قسمت‌هایی از جمله پاها، دست، صورت و سینه دچار شکستگی‌های کلی و جزئی شده است.

مرحوم علی سامی از باستان‌شناسان نامی و از اولین شخصیت‌های علمی بوده که با نامه‌نگاری‌های مستمر خود در برپایی مجسمه شاپور اول ساسانی نقش مهمی را ایفا کرده است. او در کتاب خود به نام تمدن ساسانی آورده است: «جاده مسیر دسترسی به غار تا سال ۱۳۳۰ وجود نداشته و در پاییز و زمستان همان سال توسط افراد لشکر فارس و تیپ کازرون تسطیح و در سال ۱۳۳۶ مجدداً اصلاح و تکمیل شد و پلکانی برای آنجا احداث شد.»

این استاد باستان‌شناسی دانشکده ادبیات شیراز و سرپرست وقت اداره باستان‌شناسی فارس و کاوش‌های علمی تخت جمشید و پاسارگاد می‌نویسد که در پاییز ۱۳۳۰ با زحمت بسیار از مجسمه بازدید و بعدازآن که مجسمه را با حالات بدی که بر روی زمین افتاده و خاک و خاشاک دور سر و صورت او را پوشانده بود مشاهده می‌کند، می‌نویسد: «در بازگشت و در پای غار در چادر یکی از جوانین قشقایی، نامهای به اداره‌کل باستان‌شناسی و وزارت فرهنگ برای تنظیف غار، هموار ساختن راه‌ها و برپاداشتن مجسمه تهیه و ارسال کردم.»

با پی‌گیری‌های آن شخصیت برتر علم باستان‌شناسی ایران سرانجام با دستور حکومت وقت، سپاه پنجم فارس کار برپایی مجسمه را از شهریور ۱۳۳۶ آغاز و پس از پنج ماه در بهمن‌ماه همان سال به پایان رساند و مجسمه به پا داشته شد. که در سال

راهکارهای ناسازگار با هنجارهای جامعه

ندارند) حال چندان خوشی ندارد. این بخش که باید مرکز علوم و فنون نوین و نقش کلیدی در مدیریت و ترقی و پیشرفت جامعه را دارا باشد چه در تصمیم‌گیری‌ها و چه در انتصاب‌ها نقش تابعی دارد و مورد بی‌مهری است و از دخالت‌ها و انتصاب‌های ناصحیح رنج می‌برد. چون معیار علم و تخصص نیست بهای چندانی به علم و آموخته‌های علمی داده نمی‌شود، اینجاست که علم آموزی اهمیت و رسالت خود را از دست می‌دهد. چون معیار مسئولیت‌سپاری علم و دانش، تخصص، کاردانی و اندیشمندی نیست، مدارک و مدارج علمی جنبه تزئینی به خود می‌گیرند و خریدوفروش رساله و پژوهشنامه بازار داغی می‌یابند؛ در نتیجه شخصیت‌های علمی و اندیشمندان مستقل و نخبگان مورد بی‌مهری واقع می‌شوند.

به تدریج سطحی‌نگری و ریاکاری فساد و رانت و اختلاس، سسیل مهاجرت و بیکاری، ناهنجاری، گرانی و ضعف علم و مدیریت علمی تخصصی جامعه را فرا می‌گیرد. شنب‌پرهایی بازیگر میدان می‌شوند که اظهارنظرهایشان خالی از محتوا، ناسنجیده، توهین‌آمیز، مخرب و بی‌رأنگر است. افکار بسته و تحول نیافته و غیرعلمی نه مشکلات جامعه را درک می‌کند و نه توانایی اداره جامعه را دارد. مشکلات جامعه را تا روزی بانوان می‌بینند، خواسته‌ها و اعتراض‌ها می‌توانانی و کاردانی را تحت‌الشعاع همین معیارهای غلط قرار داده‌اند. واضح است که جامعه محصول و بویایی را که جمعیت شهرنشینی و سطح دانش و آگاهی مردمش و تعداد زنان دارای اراده تحصیلات عالی‌اش، به میزان چشم‌گیری افزایش یافته است، نمی‌توان با چنین بینش تحول نیافته و دست‌اندرکاران غیرمتخصص و بدون تجربه علمی و کاردانی به خوبی اداره کرد. بپردازیم به آن بخش دیگر کانون‌های آموزشی یعنی دانشگاه‌ها و مدارس و موسسات آموزش عالی. این بخش هم تحت تاثیر افکار و راه‌کارهای آن بخش پیشین(یعنی تصمیم سازانی که با علوم ومدیریت نوین آشنایی

روزنامه همدلی

مندیش که سست عهد و بدپیامان وز دوستی‌ات فرار گیرد جانم هرچند که به خط جمال منسوخ شود من خط تو همچنان زخ می‌خوانم

منتقد تکامل

رامکا:بتنی است که برای نگه داشتن قالب‌های می‌ریزند. اسپیسرو: قطعات پلاستیکی یا بتنی برای جلوگیری از چسبیدن میلگرد به قالب.

مجازهای

- وضعیت سایاتی ایرانی طوری شده که اگه چند روز دیگه مسئولان از سامانه ارسال کد فعال‌سازی با دود در بستر شبکه ملی اطلاعات رونمایی کنن تعجب نمی‌کنم. اسمش هم می‌ذارن زوددود.(Firezod)
- جایی خونده بودم که گاهی تنها راه فراموش کردن به آدم دیدار دوباره‌شه، وقتی می‌فهمی کسی که جلوت نشسته هیچ شباهتی با کسی که زمانی میشناختی نداره. (وایت الف)
- بعضی وقتا تلخ‌ترین خداحافظها اونایی هستن که هنوز توش دوست داشتن وجود داره ولی اونقدر قوی نیست که بتونه دو تا آمو کنار هم نگه داره.(MSQ)
- به تیکه از وجود دلما داره خاطرات و کارای دوران کودکی‌مو جستجو می‌کنه و هی بهم یادآوری میکنه که اون روز خونه مادر بزرگم اینا چی شد، با مامان بابام رفته بودیم مسافرت تو راه چقدر خوش گذشت بهمون و این عمیقاً دل‌تنگ می‌کنه، خیلی دل‌تنگ... (خانوم‌یادگاری)

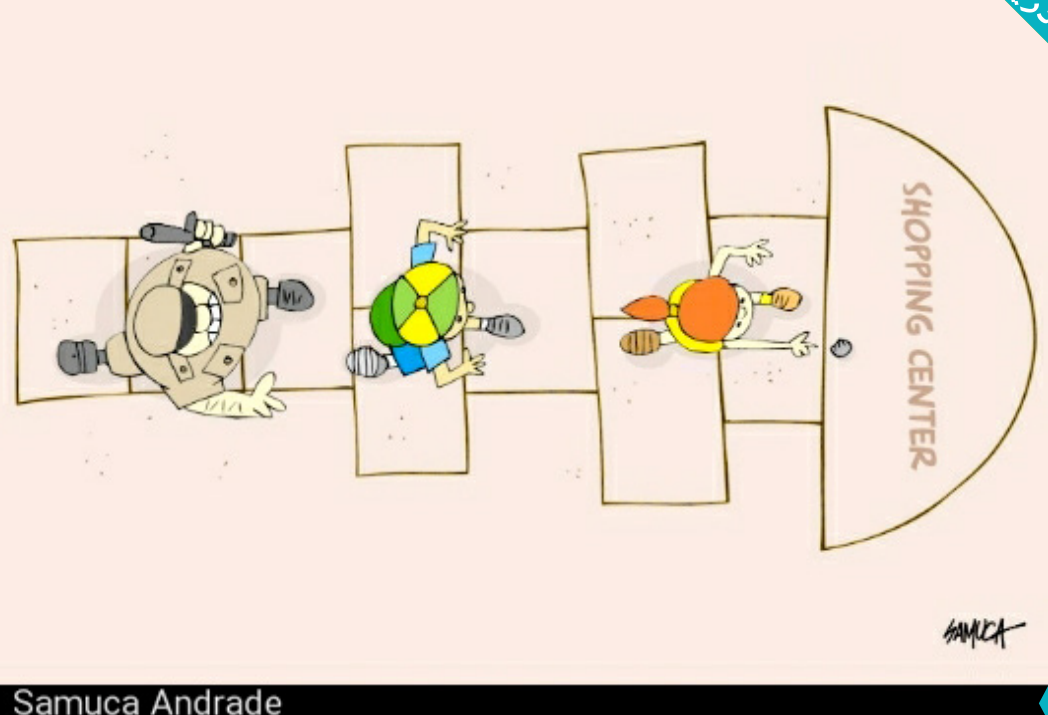
فناوری

دسترسی به VPNها تقریباً غیرممکن شد
در ساعات حدود ۲۰۰۰ روز ۲۴مهر دسترسی به تقریباً تمام ابزارهای تغییردهنده IP غیرممکن شده است. این اتفاق درست در روزی رخ می‌دهد که وزارت ارتباطات تاکید کرده بود تمام محدودیت‌های بین‌المللی به جز دو اپلیکیشن (واتس‌اپ و اینستاگرام) برداشته شده‌اند. پس از فیلتر حدود ۲۰پلتفرم پیام‌رسان، شبکه اجتماعی و حتی بازی موبایلی در یک ماه اخیر، روند مسدودسازی VPNها دپروز به اوج خود رسید تا جایی که در حال حاضر تقریباً تمام این ابزارها مسدود شده‌اند. نکته قابل توجه اینجاست که وزارت ارتباطات دیروز برای دومین بار در ۱۰روز اخیر تاکید کرده بود که تمام محدودیت‌های اینترنت برداشته شده‌اند به جز دو اپلیکیشن واتس‌اپ و اینستاگرام. با این حال مسدود شدن چنین پلتفرم‌های پرطرفداری در یک ماه گذشته باعث شده تا بر اساس گزارش‌های بین‌المللی، دامنه جستجوی کاربران ایرانی برای دریافت VPN یک رکورد تاریخی و افزایشی ۲۰۰۰ درصدی را ثبت کند. مشخص نیست روند مسدود سازی VPNها تا کجا می‌تواند ادامه داشته باشد. تصور تصمیم‌گیران مبنی بر اینکه «شبکه ملی اطلاعات» مشغول کار است و اپلیکیشن‌های ایرانی بدون اختلال در حال سرویس‌دهی هستند، تصور خطرناکی است. چراکه شرکت‌های استارت‌آپی ایرانی برای ادامه فعالیت، رفع مشکلات و در نهایت توسعه نرم‌افزاری نیازمند ابزارهای مختلفی هستند که در حال حاضر بسیاری از آن‌ها به دلیل تحریم فیلتر از دسترس خارج شده‌اند. روند مسدودسازی ابزارهای تغییردهنده IP، امروز بیش از هر چیز آینده همین شرکت‌های ایرانی را تهدید می‌کند. البته با توجه به گزارش‌های صنفی و زبان‌های روزانه ۵۰ الی ۵۰۰میلیون توانمی بسیاری از همین استارت‌آپ‌ها، مشخص نیست چقدر از آینده هر یک از شرکت‌ها با وضع موجود باقی مانده است.

کاشمیر فناوری

روایت تازه از شخصیت رئیس «اسپیس ایکس»
ایلان ماسک: تر کبیی از اینشتین، تسلا و راکفلر
یکی از مدیران سابق اسپیس ایکس در مستند The Elon Musk Show ادعا می‌کند شخصیت ایلان ماسک ترکیبی از اینشتین، تسلا و راکفلر است. ایلان ماسک که ریاست شرکت‌های بزرگ و نوآوری چون اسپیس ایکس و تسلا را برعهده دارد، از جمله مشهورترین کارآفرینان این روزهای دنیای فناوری است. آنچه ماسک را با دیگر افراد فعال در زمینه‌های مشابه متمایز می‌کند، شخصیت کاریزماتیک و علاقه‌ی عمیق رسانه‌ها و دوست‌داران دنیای تکنولوژی به او است؛ تا جایی که بسیاری او را با «مرد آهنی» مقایسه می‌کنند و کوچک‌ترین اظهار نظر یا توییت او تبدیل به تیترا اخبار می‌شود. حتی مدیر سابق بخش استعدایابی شرکت موشکی SpaceX می‌گوید باید شخصیت ایلان ماسک را تر کبیی از آلبرت اینشتین، نیکولا تسلا و جان دی راکفلر در نظر گرفت. دالی سسینگ که از سال ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۳ برای اسپیس ایکس کار می‌کرد، این اظهارات را در مستند بی‌بی‌سی به نام The Elon Musk Show بیان کرده است. مستند مذکور از مصاحبه با خانواده، دوستان، کارمندان سابق و حتی دشمنان ماسک استفاده می‌کند تا مسیر او برای تبدیل شدن به ثروتمندترین مرد جهان توضیح دهد. قسمت اول این مجموعه چهارشنبه شب در بریتانیا پخش شد.در قسمت دوم، سسینگ گفت بر این باور دارد که ماسک از اینشتین باهوش‌تر است. او گفت: او همه چیز را در مورد تسلا و اینشتین یاد گرفت. او همه اطلاعاتی که این افراد می‌دانستند را آموخته و سعی می‌کند آن‌ها را به سطح بعدی برساند. فکر می‌کنم در عصر حاضر او نزدیک‌ترین انسانی است که ما به چنین شخصیت‌هایی داریم. سسینگ افزود: زمانی که ماسک ساخت میراث خود را به اتمام برساند، دیگر نمی‌توان این مسئله که او ترکیبی از اینشتین، تسلا و راکفلر است را نادیده گرفت.آلبرت اینشتین بیشتر به خاطر نظریه نسبیت‌اش شناخته می‌شود که درک ما از فضا، زمان، گرانش و جهان را متحول کرد. نیکولا تسلا در تولید، انتقال و استفاده از نیروی الکتریکی به پیشرفت‌های زیادی دست یافت و ماسک شرکت خودروهایی الکتریکی خود را به نام او نامید. جان دی راکفلر یکی از ثروتمندترین مردان جهان و بشردوست بزرگی بود.

دریچه

Samuca Andrade